

A l'esquerra, una vitrina d'armes. A la dreta, dues imatges històriques: la muntanya i el port, el 1935 (a dalt) i la restauració del pati, el 1962.

Nou centre d'interpretació del Castell de Montjuïc

El nou Centre d'interpretació del Castell de Montjuïc, obert al públic el passat 26 de febrer, guia el visitant per la història d'aquest recinte –i del seu emplaçament, Montjuïc– a través d'una exposició dividida en quatre àmbits conceptuals diferents que ocupen sengles sales, remodelades i adaptades per a aquest nou projecte museogràfic.

L'espai dedicat a la “Muntanya de Barcelona” fa un recorregut pels diferents usos que s'han donat a la muntanya, des que fa 10.000 anys va començar a ser habitada i explotada. A la mostra es poden veure estelles de jaspi d'un jaciment prehistòric excavat al penya-segat que en demostren l'antiguitat, però també proves que va ser pedrera en època romana i cementiri jueu en l'època medieval –d'aquí que li diguessin Mons Judaicus. Una làpida del 1306, feta amb pedra de Montjuïc, és una de les proves d'aquest fossar que va ser descobert el 1945.

Un audiovisual interactiu permet una aproximació als diferents episodis històrics que han afectat la muntanya,

L'Ajuntament destina quatre sales del Castell a sengles cares de Montjuïc: “Muntanya de Barcelona”, “Farell, fortí i fortalesa”, “Defensa i repressió” i “Presó i memòria”.

incloent-hi les diferents intervencions arqueològiques que han anat desvelant oblidats usos de Montjuïc.

“Farell, fortí i fortalesa de Barcelona” és el segon espai del centre. S'hi explica com al cim de Montjuïc hi hagué, com a mínim des del 1073, un farell, una torre que alertava la ciutat de l'arribada de naus hostils o enemics, en temps de conflicte. “Amb senyals de vela durant el dia i de foc durant la nit” un vigilant podia advertir la ciutat de possibles amenaces. A l'inici de

la guerra dels Segadors es va decidir construir-hi al voltant un fortí que, conflicte rere conflicte, va anar creixent i solidificant-se, primer amb muralles i després amb una petita fortalesa que ja ocupava tota l'esplanada del cim.

La guerra de Successió va significar la transformació del Castell d'estructura militar defensiva a repressiva. Al llarg del conflicte va passar de les mans aliades a les tropes filipistes en una ocasió, el 1706, i després va tornar a ser recuperada. Durant el setge de Barcelona, però, l'atac es va centrar a l'est de la ciutat i el Castell només va ser utilitzat com a espai de magatzem i lloc de reunió del comandament català. A l'espai “Defensa i repressió de Barcelona” s'explica aquest conflicte i el posterior paper repressiu en cadascun dels que vivia la ciutat. Des de Montjuïc, el 1842 es va bombardejar Barcelona durant 13 hores com a represàlia per la revolta contra la política impositiva del regent, el general Espartero.

“Montjuïc. Presó i memòria de Barcelona” mostra la repressió que s'hi va dur a terme en forma d'empresonaments, tortures, processos i execucions des de finals del segle XIX fins a la guerra Civil i la postguerra. Amb l'execució del president de la Generalitat, Lluís Companys, l'octubre de 1940, com a colofó de la barbàrie.

Redacció